

onderzoek aan deze soort is gebleken dat hij 'mobiel' is dan gedacht. Vooralsnog is de soort alleen gevonden in De Weerribben, maar ook de Wieden biedt kansen en in Friesland zijn biotopen waar hij kan opduiken. Dus Hynstebiders, doe je best en sleep hem eruit. Van harte aanbevolen!

Samenwerking met beheerders en Vlinderst.

Leden van de werkgroep lopen monitoringrouters van de Vlinderstichting. Bij inventarisaties van Landschap Overijssel, Natuurmonumenten of Staatsbosbeheer worden regelmatig leden van de werkgroep ingezet.

LWGO en de pers.

Na de ontdekking van de bandheidlibel bij Holten stond dit beestje volop in de belangstelling. Mark Zekhuis ontdekte een jaar later een populatie op Landgoed De Horte. Dit drong door tot de burelen van De Stentor. Er verscheen een journaliste op hoge hakken en een fotograaf. Dat leverde naast leuke taferelen in het veld ook een aardig stukje op in de krant. NB: Inmiddels is de bandheidlibel een 'gewone' verschijning aan het worden in Overijssel.

De soort wordt op veel plaatsen in Overijssel aangetroffen. Tot in de stad Zwolle! Ook zijn de grenzen naar Drenthe en Friesland overschreden zodat onze collegae daar hem ook hebben kunnen toevoegen aan de lijst.

De toekomst

'A' half uurtje loopt, bi'j al 'n end op wegge' is het adagium in Salland. Kortom, rustig aan, dan kom je er wel.

Zo vergaat het onze werkgroep eigenlijk ook een beetje. We hebben geen haast. Het inventarisatiewerk gaat gestaag door en ooit is de provincie vlakdekkend geïnventariseerd. Het levert een schat aan gegevens op. Dat is de hoofddoelstelling. Een nevendoeelstelling is de atlas. Bij voorkeur met veel fraaie foto's, want er zijn leden die werkelijk sublieme foto's maken. Wanneer deze atlas verschijnt is nog in nevelen van de toekomst gehuld. Het streven is ergens rond 2010. Waarschijnlijk klinkt er dan in Noordoost Nederland een oorverdovende knal en liggen er ineens drie

International dragonfly camp in Romania

The dragonfly fauna of Romania is amongst the least known of Europe. Large areas are virtually unexplored and the distribution of many species is unclear. This is not due to the lack of good habitats or interesting dragonflies. No, Romania has simply been neglected.

In order to change this Cosmin Mancu and Vincent Kalkman have organised a project on Romanian dragonflies. Funded by the WWF-The Netherlands

Cosmin will do fieldwork and build a database on Romanian odonates. In order to lure more odonatologists to Romania a dragonfly camp will be organised from 15 to 20 July 2007. This camp will take place in Baile Herculane (Hercules Baths), a resort with hot springs in the lower parts of the Transylvanian Alps (south west Romania). The area offers good opportunities to explore the lakes and brooks in the mountains or to make daytrips to the nearby Danube river. In Baile Herculane (Hercules Baths) it is possible to stay in a hotel (from 30 euro up), in cabins (from 10 euro up) or to put your tent in

the wild for free. The area is easy to reach by car and is well connected with public transport. Each day you can go out on fieldwork on your own or join one of the organised excursions. On two or three evenings presentations will be given. Some more about the place: www.baile-herculane.ro/site/hystory.htm. Sent a mail to Vincent Kalkman (kalkman@naturalis.nl) if you are interested in joining the fieldwork or for any other information. We will then keep you informed.

Cosmin Mancu & Vincent Kalkman

P.S. Op de website www.brachytron.nl (onder het kopje Actueel) kan je dit nog een keer nalezen en een indruk krijgen van het gebied waar het project gaat plaatsvinden.

Uitnodiging Libellendagen in Dresden maart 2007

Van 9 tot 11 maart 2007 zullen in Dresden de Duitse libellendagen gehouden worden. Dit is al weer de 26e maal dat deze georganiseerd worden.

Hartje centrum Dresden zal drie dagen in het teken staan van libellen. Op vrijdag 9 maart zal het weekend rond 18.00 uur geopend worden met een aangenaam samenzijn. Zaterdag 10 maart zal er een goed gevuld programma zijn met vele voordrachten. Het begint om half 9 en eindigt om half 6 in de avond.

Op zondag 11 maart zal eveneens om 8.30 begonnen worden met voordrachten. Rond de middag zullen de libellendagen worden beëindigd.

Toehoren mag, maar als je zelf denkt een leuk en interessant verhaal te hebben, dan kan je je

als spreker aanmelden. Inclusief discussie en vragen duurt een voordracht maximaal 15 –30minuten. Je moet wel snel reageren, want ze willen voor 5 januari weten wie een voordracht wil houden. Je kan je hiervoor melden bij Thomas Brockhaus via de mail: t.brockhaus@t-online.de Wil je meer informatie

hebben, dan kan je terecht op <http://www.libellula.org>. Hier kan je je tevens met een formulier aanmelden voor deze dag.

Thomas Brockhaus

Organisatie comité

Noordse witsnuitlibel eind oktober in het Bargerveen

Het warme oktoberweer dit jaar zorgde voor een leuke libellenwaarneming in Drenthe.

Jan & Annie Rocks liepen samen met Tinus Knegt op 26 oktober 2006 hun Addermonitorenronde in Meerstalbok in het Bargerveen. De temperatuur bedroeg ongeveer 20 graden Celsius. Adders en Gladde slangen werden die dag niet gezien. De libellen waren wel duidelijk aanwezig. Zeer verrast waren ze met het zien van een jong vrouwtje Noordse witsnuitlibel *Leucorrhinia rubicunda* (foto 1). Een tweede generatie? Normaal gesproken sluipen Noordse witsnuitlibellen het tweede jaar na de eiafzet in het voorjaar uit. Dit dier besloot vermoedelijk de tweede winter niet meer af te wachten en alvast uit te sluipen. Zeer opmerkelijk! Een gevolg van de mondiale temperatuurstijging? We hebben vooralsnog niets in de literatuur over het afwijkende tijdstip van uitsluipen kunnen vinden. Verder werden er zeer jonge Watersnuffels *Enallagma cyathigerum* gevonden. Op hun route werden nog ongeveer dertig stuks Tengere pantserjuffers *Lestes virens* en een paar Houtpantserjuffers *Lestes viridis* waargenomen. Van de ± 50 Rode heidelibellen werd ongeveer de helft gevangen en dat bleken allemaal Bruinrode heidelibellen *Sympetrum striolatum*. Tot slot nog een Paardenbijter *Aeshna mixta*.

Libellenwerkgroep Drenthe

Foto1: Jong vrouwtje Noordse witsnuitlibel *Leucorrhinia rubicunda* (Tinus Knegt)

Het plezier van monitoren op een libellenroute

Rien Melis loopt sinds dit jaar een libellenroute. Hieronder vertelt hij over zijn ervaringen. Mocht je na het lezen van zijn verhaal enthousiast geworden zijn of vragen hebben over libellenroutes, dan kan je contact opnemen met Jaap Bouwman van de Vlinderstichting.

In 1994 is mijn interesse voor deze boeiende insecten gewerkt tijdens een lezing over libellen.

In eerste instantie is het lastig om de waargenomen libellen op naam te brengen. Maar na enige oefening en met behulp van een goede veldgids lukt dat steeds beter. Na mijn Vut in september 2003 had ik ineens meer vrije tijd en kon mij nog meer bezig gaan houden met het waarnemen en bestuderen van libellen. Omdat het op naam brengen van libellen mij steeds beter afging heb ik mij begin 2006 aangemeld om een algemene libellenroute te lopen.

Met medewerking van Jaap Bouwman coördinator van de Vlinderstichting werd een route uitgezet in de

Baardwijksche Overlaat op de grens van Waalwijk en Drunen. Uiteindelijk werden het 3 routes waarvan 2 poeltjes en een gedeelte van 2x 50 meter langs de Lange Wiel.

In het afgelopen jaar (2006) heb ik dus voor het eerst t.b.v. de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie een algemene route in de Baardwijkse Overlaat gelopen. De route werd 10 keer gelopen en daarbij werden 18 verschillende libellen en waterjuffers waargenomen. De aantallen per soort vielen wat tegen maar het aantal verschillende soorten is naar mijn mening een aardig resultaat.

Het tellen van libellen op een vaste route heb ik als zeer plezierig ervaren. Mits de weersomstandigheden het toelaten, meer dan 17 graden en de wind niet harder dan windkracht 4, is men vrij in het kiezen van de dag van telling binnen een termijn van 14 dagen. Dit betekent dus dat alleen bij mooi weer geteld mag worden. Het is dan zoals iedereen wel weet heerlijk om buiten te zijn en op die manier een kleine bijdrage